

ONAFHANKELIJK PAPENDRECHT

Aan de voorzitter van het College en van de
Gemeenteraad van de gemeente Papendrecht,
mevrouw mr. drs. A.M.M. (Annemiek) Jetten
Markt 22 3351 PB Papendrecht

Papendrecht   15 september 2021
Onderwerp   Gemeente Papendrecht aanmelden als partner van het Plastic Peuken Collectief

Geachte mevrouw Jetten,

Namens onze fractie wordt hierbij een aantal vragen ex artikel 40 van het Reglement van Orde bij u ingediend met het verzoek deze ter beantwoording door te geleiden naar het College alsook om deze ter kennis te brengen van de overige leden van de Gemeenteraad. Graag zien wij de beantwoording tegemoet binnen de gangbare termijn van 30 dagen.

Op deze dag dat de geplande vergadering van de commissie Ruimte werd afgelast sturen wij u informatie over het Plastic Peuken Collectief en hun acties om sigarettenpeuken uit onze leefomgeving te halen. Als de vergadering niet zou zijn afgelast dan hadden wij dit mondeling willen bespreken. Maar dat ging dus niet, vandaar dat wij nu vragen op schrift aan u stellen.

Wij geven u eerst beknopte informatie: zwerfende sigarettenfilters zijn de grootste vorm van plasticvervuiling in ons leefmilieu. Het Plastic Peuken collectief heeft enkele doelen geformuleerd:

- 1. We willen af van de plastic sigarettenfilters en daarom roepen we de overheid op om de nodige wetgevende stappen te zetten richting een verbod op plastic in filters zodat het probleem bij de bron wordt aangepakt.*
- 2. Op Europees niveau is met de aanname van de Single Use Plastics Directive (SUPD) een eerste belangrijke stap gezet om tabaksproducenten verantwoordelijk te houden voor het zwerfafval. Volgens artikel 8 van de SUPD moeten ze onder meer de opruimkosten voor de peuken betalen. We vragen aan de Nederlandse overheid om het aantal peuken scherp te monitoren en de opruimkosten per peuk vast te stellen, zodat de producenten gemotiveerd worden om de peuken in het zwerfafval te verminderen.*
- 3. En we willen dat peuken in het milieu afnemen, daarom:*
- 4. Als stok achter de deur stellen we voor dat een wettelijke doelstelling van -70% peuken in het milieu tegen eind 2023 wordt opgenomen. Dit betreft een traject van landelijke wetgeving en bestuur.*

De vraag is als altijd: WAT KUNNEN WIJ DOEN?

- ❖ De gemeente Papendrecht zou zich kunnen aanmelden als partner van het Plastic Peuken Collectief. Dat kan via de website van het Plastic Peuken Collectief. Dat zou alvast stap 1 zijn.

Vraag 1: is het College hiertoe bereid?

- ❖ Voorts zou de gemeente in overleg kunnen treden met het Plastic Peuken Collectief teneinde te onderzoeken op welke wijze er eventueel van gemeentewege ondersteuning geboden kan worden. Dat zou kunnen in de vorm van financiële steun. Misschien is het nog beter om hierover in overleg te treden met het Plastic Peuken Collectief en in goed onderling overleg te bezien op welke manier de gemeente het beste ondersteuning kan verlenen.

Vraag 2: is het College hiertoe bereid?

- ❖ Het zou reuze prachtig zijn als dit tot een succesvolle samenwerking mag én kan leiden. Het is alsdan van belang dat de gemeenteraad hierbij betrokken wordt.

Vraag 3: is het College bereid om samen met de gemeenteraad op te trekken?

- ❖ De gemeente Papendrecht kent een paar honderd mensen die zich hebben laten registreren als Zwerv Afval Pakker (kortweg: ZAP-per). Het behoeft geen betoog dat het voor de hand zou liggen om de samenwerking met het Plastic Peuken Collectief te faciliteren.

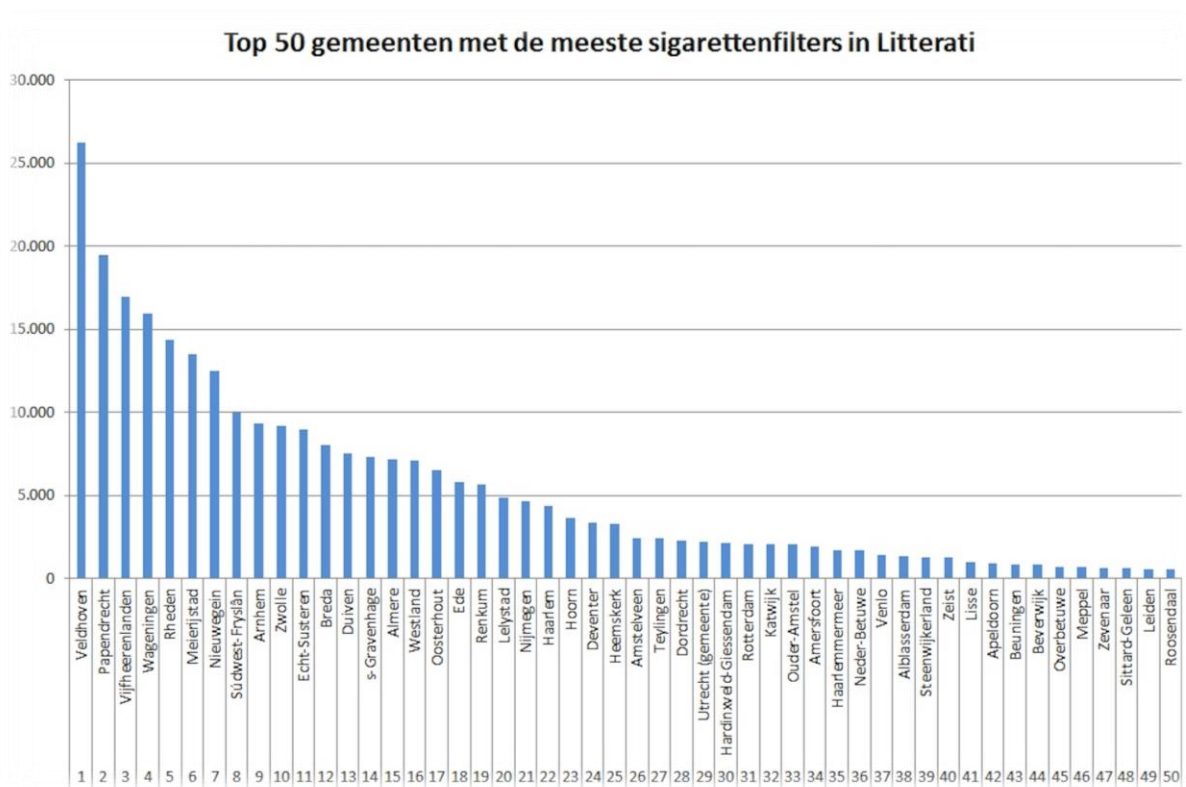
Vraag 4: is het College hiertoe bereid?

- ❖ Ook ten aanzien van het wetgevingstraject kan de gemeente Papendrecht een rol spelen. Allereerst in verband van de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) als ook in de diverse bilaterale overleggen met de ministeries in Den Haag. Maar waarom ook niet op provinciaal niveau? De lijnen naar de provincie Zuid-Holland zijn immers kort.

Vraag 5: is het College hiertoe bereid?

- ❖ Graag zouden wij dit onderwerp ook een keer willen agenderen in de commissie ruimte. Wij vragen u erop toe te zien dat de Agendacommissie hieraan meewerkt.

Ook mag hier op deze plek niet onvermeld blijven dat wij als ‘Papendrecht’ niet slecht op de kaart staan. Dat is de verdienste van Ingrid van Os. In de als bijlage bij deze brief meegestuurde Factsheet Plastic Peukmeuk 2021 staat op pagina 9 een tabel. (BIJLAGE 1). Wij nemen hem hieronder even voor u op.

- ❖ 'Wij' staan als gemeente Papendrecht op de 2^e plaats in de Top 50 gemeenten met de meeste opgeruimde sigarettenfilters van heel Nederland!!!
- ❖ Dat is de verdienste van de Papendrechtse Ingrid van Os. Hieruit blijkt niet alleen een grote betrokkenheid, maar ook een grote inzet om Papendrecht schoner en sigarettenfiltervrij te krijgen en daarvoor ook daadwerkelijk inspanningen te getroosten. In de bijlagen bij deze brief treft u een interview aan met Ingrid van Os in de Klaroen. (BIJLAGE 2).
- ❖ Het zou toch mooi zijn als de gemeente haar koploperspositie zou kunnen behouden en tegelijkertijd aan de andere gemeenten in Nederland een voorbeeld zou willen stellen?

Vraag 6: is het College bereid om er iets voor te doen om in deze koploperspositie te blijven en welke kansen en mogelijkheden ziet het College om de gemeente Papendrecht op een goede manier aan de doelstellingen van Plastic Peuken Collectief te committeren?

Tot slot passen acties als deze prima in het bereiken van de Global Goals, waar de gemeente Papendrecht zich ook met hart en ziel voor inzet. Hieronder de afbeelding van de Global Goals.

Wij hopen dat u deze handschoenen op wilt pakken en als College samen met de Gemeenteraad op een positieve manier tot samenwerking wilt komen. Wij danken u voor de beantwoording.

Met vriendelijke groeten,
Hoogachtend,

Ruud Lammers,
namens de fractie van Onafhankelijk Papendrecht.

- BIJLAGE 1: Factsheet Plastic Peukmeuk 2021
- BIJLAGE 2: Ingrid van Os uit Papendrecht raapt 100.000e stuk zwerfafval op

Factsheet Plastic Peukmeuk 2021

Stichting GoClean

Opgesteld door: Jan Daamen en Marloes Heebing

Datum: 12 augustus 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Litterati en het ZwerfAfvalKompas	3
3. Analyse van de data vanuit het Zwerfafvalkompas	4
4. Voorlopige conclusies en opmerkingen	10

1. Inleiding

Vanuit de zeer verontrustende omstandigheden, dat sigarettenpeuken wereldwijd het meest worden gevonden als zwerfafval, vanwege de schatting dat er in Nederland elk jaar meerdere miljarden peuken in de natuur terechtkomen, door het feit dat filters bestaan uit cellulose acetaat (een bepaald soort plastic) en resttabak, maar dat desalniettemin de sigarettenfilters nog helemaal niet als zo'n groot probleem op het netvlies staat van de gemiddelde Nederlander, is in 2020 de actie Plastic Peukmeuk gestart.

Vanwege deze hoge aantallen en het feit dat er in 2021 nog geen verbod op filters lijkt te komen, is er in 2021 wederom een Plastic Peukmeuk actie gestart.

Van 10 juni t/m 10 juli 2021 zijn er voor de 2^e keer door vele vrijwilligers in heel Nederland filters opgeruimd en geregistreerd in de Litterati-app. In deze factsheet worden kort de belangrijkste feiten van deze actie benoemd.

In september 2021 start er een uitgebreide monitoring naar filters op verschillende typelocaties in Nederland. Van deze monitoring en van de actie Plastic Peukmeuk 2021 wordt een uitgebreide rapportage gemaakt. Deze rapportage zal eind 2021 gepubliceerd worden.

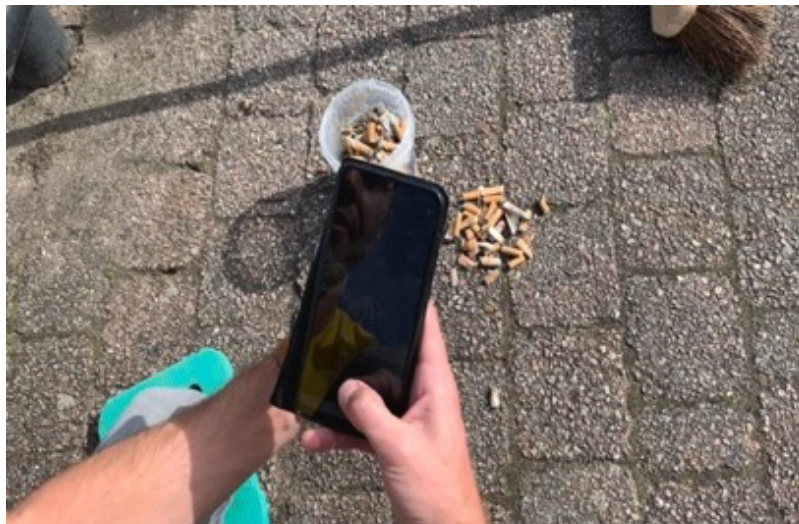
2. Litterati en het ZwerfAfvalKompas

Litterati is een Registratie Applicatie voor de smartphone. In deze App wordt al het gevonden zwerfafval vastgelegd middels een foto, voorzien van coördinaten en voorzien van registratie-labels. Alle vastgelegde stuks zwerfafval zijn terug te vinden op een kaart die een goed beeld geeft waar wat is gevonden.

De foto's worden voorzien van registratielabels (zogenoeten Tags), die een waardevolle bijdrage leveren aan de analyse van het zwerfafval. De labels worden toegevoegd volgens de COMB methode. COMB staat voor Categorie, Object, Materiaal en Merk (engelse woord Brand). Deze methode vereenvoudigt het analyseren van data over samenstellingen, hoeveelheden, doelgroepen en herkomst. Het sigarettenfilter heeft de volgende labels: Smoking, Cigarette butt, Cellulose Acetate.

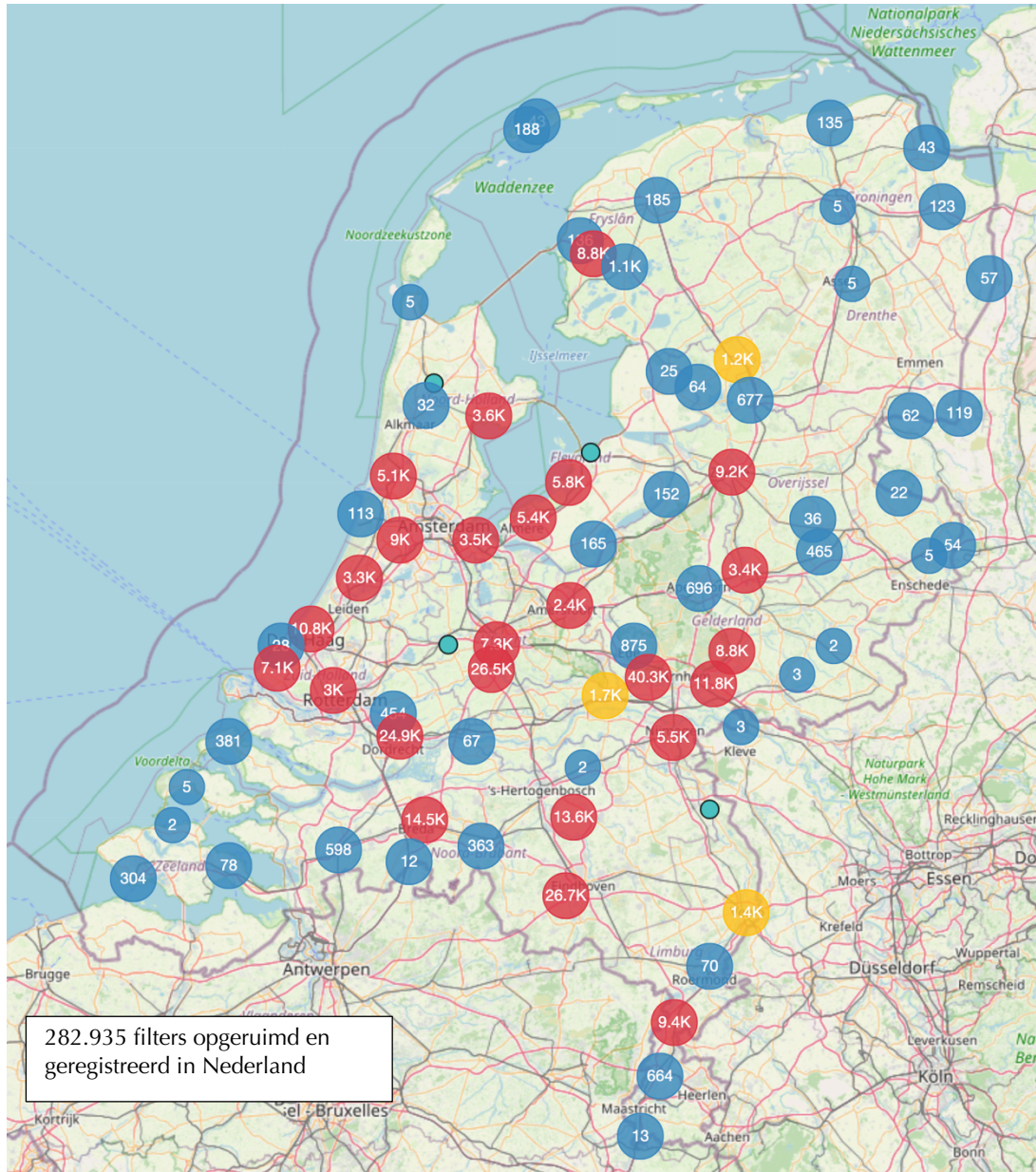
Het ZwerfAfvalKompas is een online impactplatform dat is ontwikkeld om de in Litterati geregistreerde foto's te kunnen labelen en de data consistent te maken. Middels de analysetools in het Kompas worden inzichten verkregen en wordt de vertaalslag gemaakt naar gedetailleerde en volledig feitelijke informatie.

De data-overzichten in deze rapportage zijn verkregen vanuit het ZwerfAfvalKompas.

3. Analyse van de data vanuit het Zwerfafvalkompas

Overzichtskaart Nederland geregistreerde filters van 10 juni 2021 t/m 10 juli 2021

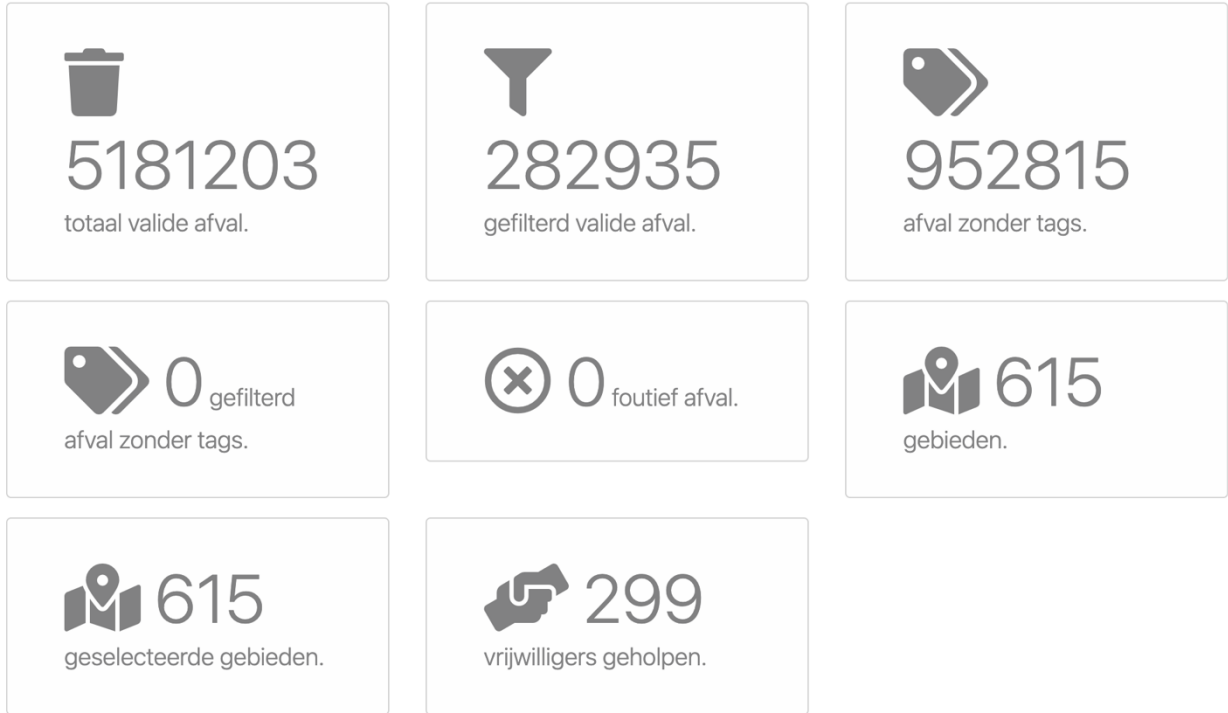

De overzichtskaart van Nederland geeft een globaal inzicht over de locaties en hoeveelheden filters die opgeruimd en geregistreerd zijn. De verschillende kleuren geven een indicatie van gevonden hoeveelheden. Blauw geeft de tientallen aan, geel de honderdtallen en rood de duizendtallen.

Statistiekenweergave

Bovenstaande statistiekenweergave is ontleend aan het Zwerfafvalkompas. Met datumselectie 10-06-2021 t/m 10-07-2021 en objectselectie cigarette butt, komt naar voren dat er 282.935 filters zijn opgeruimd en geregistreerd door in totaal 299 verschillende vrijwilligers. Alle filters hebben de labels smoking, cigarette butt en cellulose acetate gekregen.

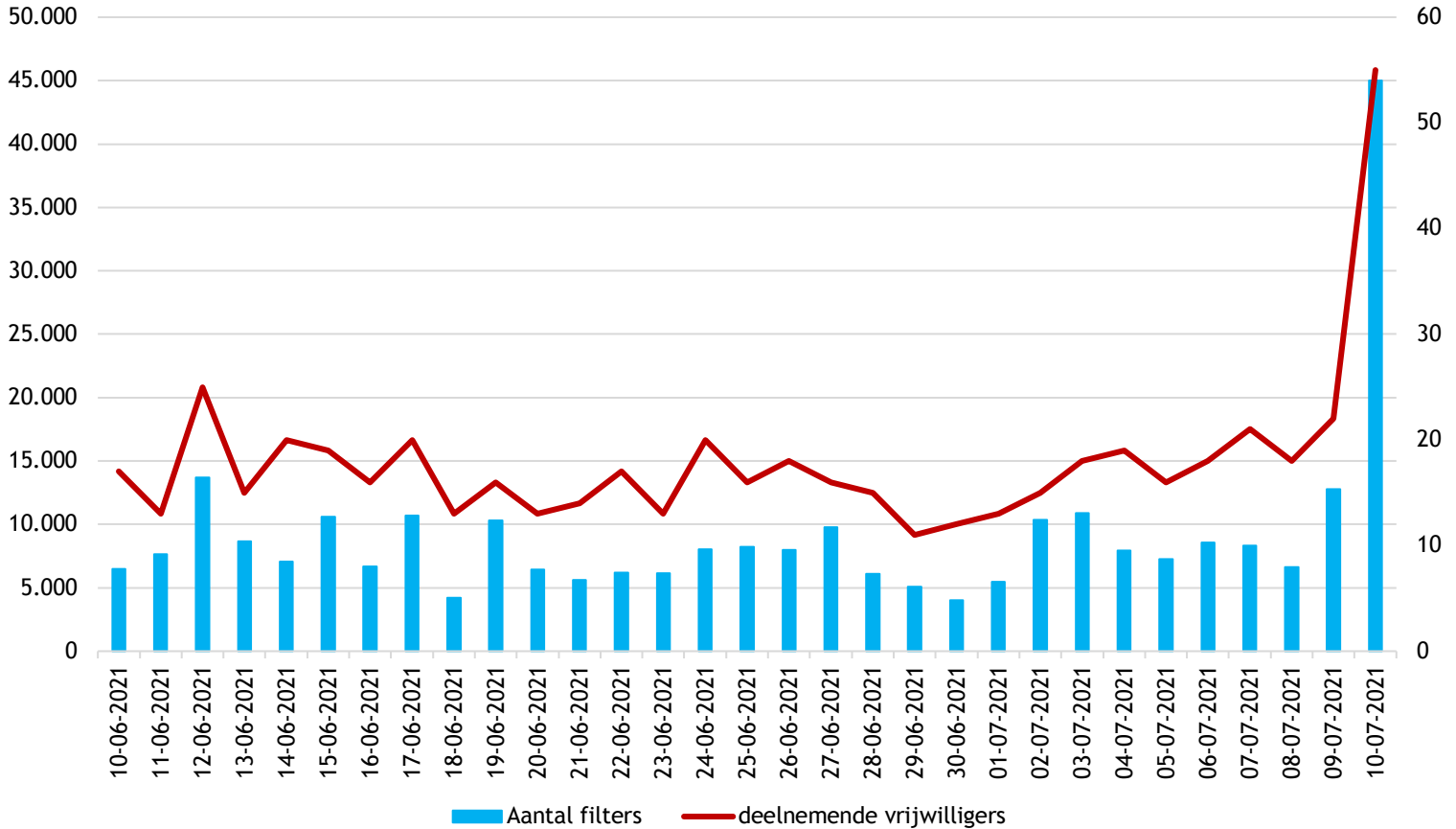

Plastic Peukmeuk 2021

Een overzicht van het aantal geregistreerde filters en deelnemende vrijwilligers per dag in Nederland

Datum	Aantal filters	Deelnemende vrijwilligers
10-06-2021	6.477	47
11-06-2021	7.634	47
12-06-2021	13.720	46
13-06-2021	8.666	44
14-06-2021	7.054	46
15-06-2021	10.582	55
16-06-2021	6.692	42
17-06-2021	10.701	45
18-06-2021	4.192	29
19-06-2021	10.324	37
20-06-2021	6.444	34
21-06-2021	5.613	30
22-06-2021	6.198	41
23-06-2021	6.134	50
24-06-2021	8.037	41
25-06-2021	8.239	43
26-06-2021	7.983	44
27-06-2021	9.769	38
28-06-2021	6.098	31
29-06-2021	5.101	23
30-06-2021	4.028	28
01-07-2021	5.462	37
02-07-2021	10.381	34
03-07-2021	10.881	49
04-07-2021	7.932	43
05-07-2021	7.269	42
06-07-2021	8.560	39
07-07-2021	8.334	51
08-07-2021	6.627	41
09-07-2021	12.777	49
10-07-2021	45.026	96
Totaal	282.935	

De rode lijn in bovenstaande grafiek geeft per dag weer hoeveel vrijwilligers er van 10 juni 2021 t/m 10 juli 2021 in heel Nederland filters geregistreerd hebben. De blauwe kolommen laten zien hoeveel filters er per dag geregistreerd zijn.

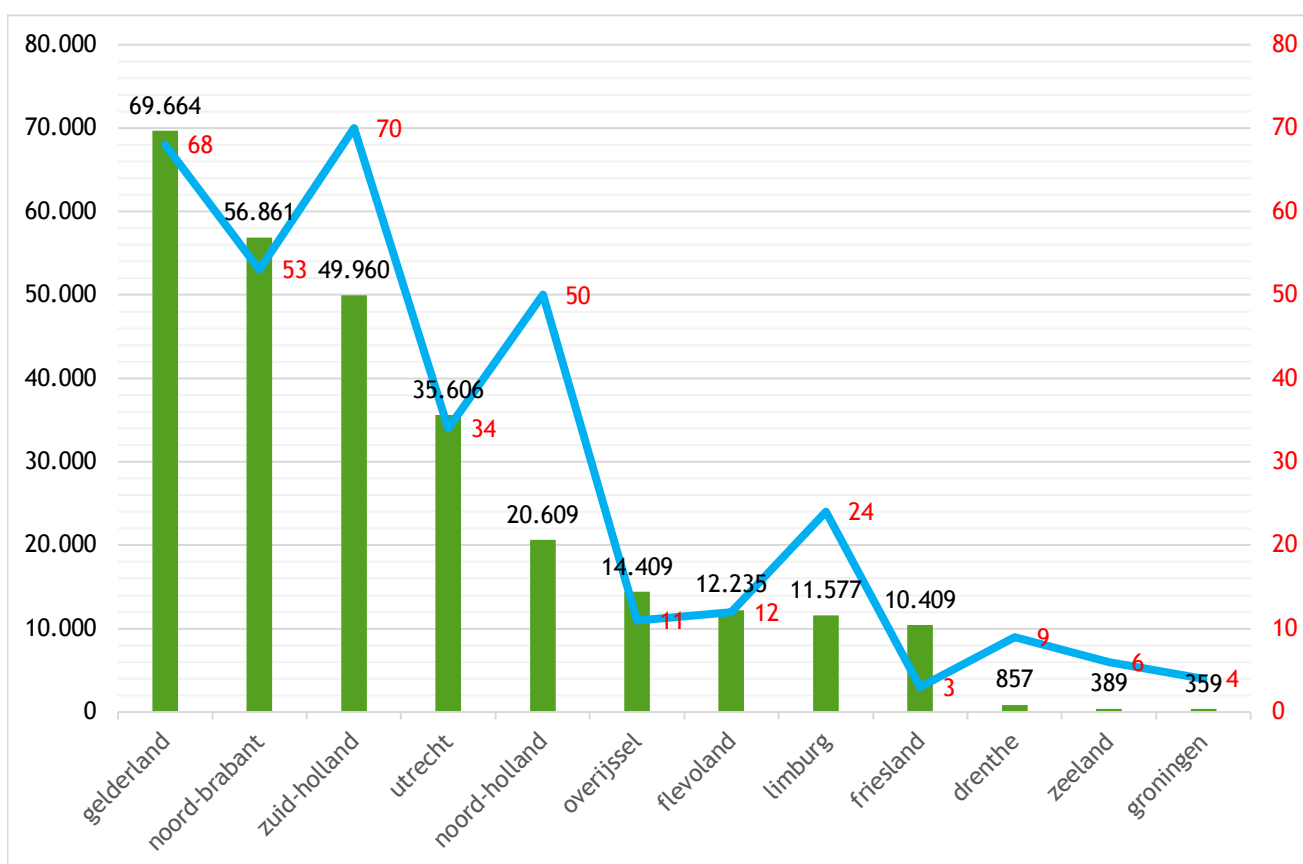

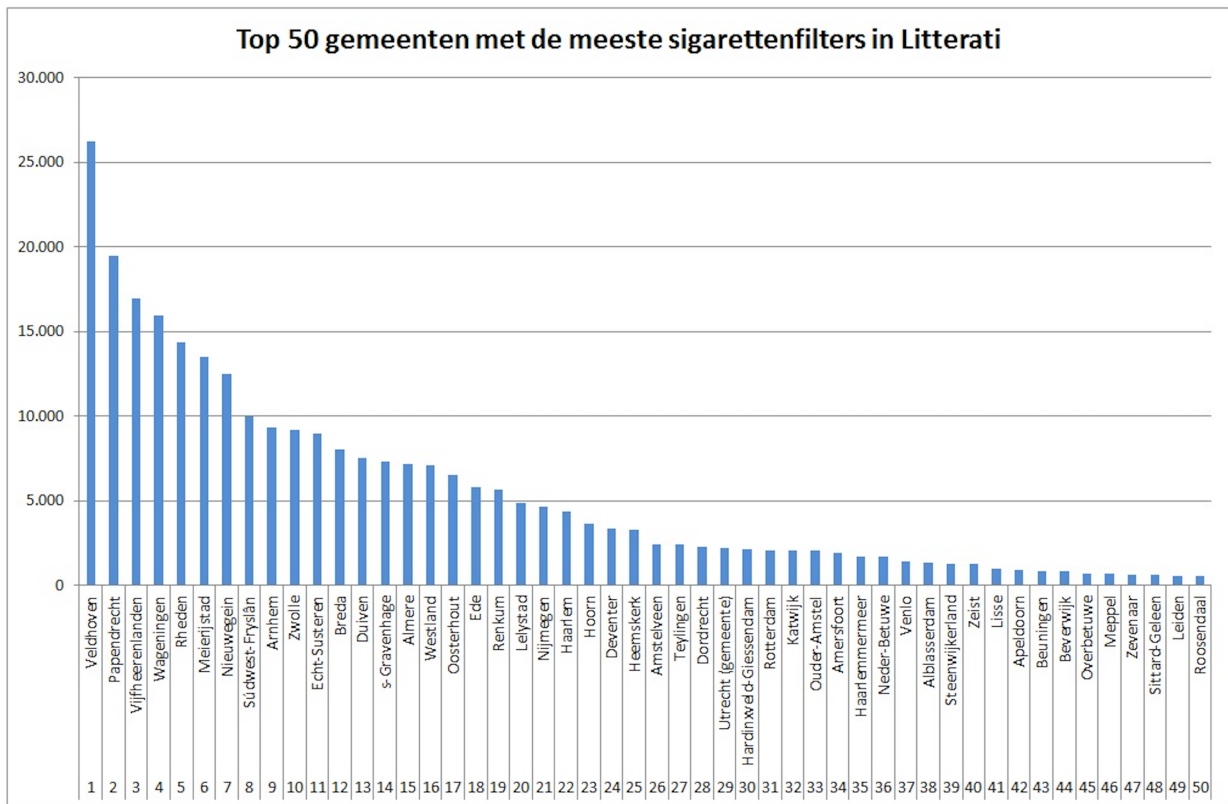
Plastic Peukmeuk 2021

Overzicht per provincie;

Provincie	Aantal filters	Aantal vrijwilligers per provincie
Gelderland	69.664	68
Noord-Brabant	56.861	52
Zuid-Holland	49.960	70
Utrecht	35.606	34
Noord-Holland	20.609	50
Overijssel	14.409	14
Flevoland	12.235	12
Limburg	11.577	23
Friesland	10.409	3
Drenthe	857	9
Zeeland	389	6
Groningen	359	4
Totaal	282.935	Totaal aantal vrijwilligers in NL 299

De tabel hiernaast en de afbeelding hieronder geven per provincie weer hoeveel vrijwilligers er van 10 juni 2021 t/m 10 juli 2021 filters geregistreerd hebben. Ook toont het hoeveel filters er per provincie geregistreerd zijn. De blauwe lijn toont het aantal vrijwilligers dat deelgenomen heeft per provincie. Bij deze lijn horen de rode cijfers. De groene kolommen tonen de hoeveelheid filters die per provincie opgeruimd en geregistreerd zijn, bij deze kolommen horen de zwarte cijfers.

Bovenstaande grafiek toont de top 50 van de gemeenten waarin de meeste filters geregistreerd in Litterati over de periode 10 juni 2021 t/m 10 juli 2021. In totaal zijn er in 172 gemeenten vrijwilligers actief geweest met het opruimen van filters.

5. Voorlopige conclusies en opmerkingen

- ◇ In totaal zijn er van 10 juni 2021 t/m 10 juli 2021, 282.935 filters opgeruimd en geregistreerd.
- ◇ In totaal hebben 299 verschillende vrijwilligers meegeholpen met het registreren van de filters tijdens genoemde periode.
- ◇ In alle provincies van Nederland zijn vrijwilligers actief geweest.
- ◇ In totaal zijn er in 172 verschillende gemeenten vrijwilligers actief geweest met het opruimen en registreren van filters. In gemeente Veldhoven zijn de meeste filters geregistreerd. Dit aantal is 26.226 filters.
- ◇ Deze factsheet is een voorpublicatie met daarin verwerkt de eerste cijfers van de actie Plastic Peukmeuk 2021. Na de uitgebreide peukenmonitoring die plaatsvindt van september t/m oktober 2021 zal er één rapportage geschreven worden waarin zowel de cijfers/data van de actie Plastic Peukmeuk 2021 alsook de cijfers/data vanuit de peukenmonitoring verwerkt zullen worden.
- ◇ Dankzij de grote inzet van de community in Nederland was de actie Plastic Peukmeuk 2021 een groot succes en zijn er meerdere honderdduizenden filters uit de natuur gehaald. Het Plastic Peukencollectief is samen met GoClean hier erg dankbaar voor.

Het Plastic Peukencollectief en GoClean

Ingrid van Os uit Papendrecht raapt 100.000e stuk zwerfafval op
wo 29 jul 2020, 12:03 • 207 keer gelezen

PAPENDRECHT • De Papendrechtse ZAP-per (Zwerf Afval Pakker) Ingrid van Os heeft op maandag 27 juli haar 100.000e stuk zwerfafval geraapt.

Een enorme hoeveelheid afval, die zij in nog geen vijf maanden tijd opgepakt heeft. Nagenoeg alle 100.000 stuks heeft zij geraapt in Papendrecht, maar maandag heeft zij het 100.000e stuk (een bierblikje) symbolisch geraapt in Natuurreservaat Loowaard. Dit gebeurde in het bijzijn van medewerkers van GoClean, een landelijke community die zich inzet om Nederland zwerfafvalvrij te maken en die haar wilde onderscheiden voor haar werk.

Ingrid van Os kreeg van GoClean een taart aangeboden met daarop een afbeelding van Papendrecht en de tekst '100.000 zwerfies in het zwerfafvalkompas'. Het Zwerfafvalkompas is een programma op de Smartphone dat gegevens van geraapt zwerfafval inzichtelijk maakt met behulp van grafieken. Het invoeren van zwerfafval doet Ingrid met de app Litterati. Ook kreeg Ingrid maandag van een regionale fruitteler een heerlijk fruitpakket cadeau vanwege haar mijlpaal.

Bewustwording

Het is Ingrid niet te doen om de taart of het fruitpakket, maar om aandacht en bewustwording van het probleem van zwerfafval. Met de bedoeling dat er in de toekomst minder zwerfafval zal zijn.

“Ik ben al een hele tijd bezig met het rapen van afval van de strandjes langs de rivier”, vertelt Ingrid (47). De geboren en getogen Papendrechtse woont sinds een paar jaar aan de Kerkbuurt in Papendrecht en verbaasde zich over het afval dat achtergelaten wordt langs de Beneden-Merwede. “Ik vroeg me af wanneer dit zou stoppen en zocht naar manieren om de bewustwording hierover op gang te brengen.”

Zwerfinator

Ze hoorde van Zwerfinator Dirk Groot, die van het opruimen van afval en het inzichtelijk maken van zwerfafval-stromen zijn werk heeft gemaakt. Met het fotograferen van zwerfval en het taggen daarvan in de Smartphone, helpt Ingrid mensen als Dirk om het probleem van zwerfafval inzichtelijk te maken, zodat overheden en bedrijven kunnen werken aan oplossingen ervoor.

“Als je veel zwerfafval op een bepaalde plek vindt, kan het voor een gemeente handig zijn om daar extra afvalbakken te plaatsen. Op andere plaatsen zouden afvalbakken juist weggehaald kunnen worden”, redeneert Ingrid. Doel is om minder zwerfafval in de natuur terug te vinden.

Klein dingetje

“Zelfs een klein dingetje als een filter van een sigaret kan ettelijke liters water vervuilen. Daardoor groeien bomen waar veel sigarettenpeuken bij neergegooid worden, minder goed. Ballonnen zijn ook gevaarlijk. Het gekleurde rubber zien sommige vogels aan voor voedsel. Statiegeld op meer plastic afval zou ook helpen.”

In de afgelopen maanden had Ingrid extra tijd om afval te rapen. Ze was net van baan veranderd toen corona uitbrak en ze ging er als eerste uit. “Toen ben ik ook op andere locaties in het dorp afval gaan rapen; bij de scheepswerf, in de omgeving van de Bethlehemkerk en bij Fokker. Daar vond ik in het ene weekend 1500 sigarettenpeuken en in het andere weekend maar liefst 1800.”

Verhaal doen

“Ik vind het leuk om te doen. Ik zie het nut ervan in om zwerfafval op te rapen. Mensen aanspreken die het weggooien, doe ik niet. Dat werkt toch niet. Maar als mensen me bezig zien, word ik geregeld zelf aangesproken door mensen die nieuwsgierig zijn. Dan kun je je verhaal doen. Ik wil het probleem van het zwerfafval graag zichtbaar maken. Zwerfafval pakken is eigenlijk zoiets als ‘dweilen met de kraan open’. Door het afval in een app te zetten en het probleem zichtbaar te maken en aandacht ervoor te vragen, hoop ik dat de kraan op een gegeven moment dichtgedraaid kan worden.”

Inmiddels heeft Ingrid weer een baan gevonden, waardoor ze beduidend minder uren zwerfafval kan rapen. Maar ze gaat door omdat het probleem nog niet opgelost is.

De gemeente Papendrecht telt in totaal zo'n 250 zwerfafvalpakkers, die bij de gemeente geregistreerd staan. Voor meer informatie over Ingrid en haar missie om zwerfafval te verminderen; op Facebook is ze te vinden onder de naam 'Inge van Os'.